

Ed.

491. Frumvarp til laga

[3. mál]

um hlutafélög.

(Eftir 3. umr. í Nd.)

Samhljóða þskj. 3 með þessum breytingum:

9. gr. hljóðar svo:

Þegar fyrirhugað er, að hlutafélag taki við atvinnu annars aðila eða öðrum eingum en reiðufé, sbr. 8. og 9. tl. 7. gr., skulu dómkvaddir menn meta verðmæti þessi til fjár, áður en stofnsamningur er gerður. Héraðsdómari, þar sem mat á að fara fram, nefnir matsmennina. Skráningarstjóri getur þó veitt undanþágu frá því, að mat fari fram, þegar um minni háttar verðmæti er að ræða eða honum þykir ljóst af atvikum, að eign sé ekki of hátt verðlögð.

Veita skal matsmönnum óhindrað færi á að kynna sér það, er meta skal, svo og þau gögn, er þeir telja nauðsynleg til framkvæmdar matsins. Ef hlutafélag á að taka við atvinnu annars aðila, skal leggja fyrir matsmenn efnhags- og rekstrarreikninga um hana síðustu tvö ár, ef til eru, og veita þeim á annan hátt vitneskju um reksturinn að undanfögnu. Um mat þetta fer að öðru leyti samkvæmt ákvæðum X. kafla laga nr. 85/1936, eftir því sem við á.

Leggja má kostnað af mati á félagið. Þó skal gætt hámarksákvæða 8. gr., þegar matskostnaður telst til stofnkostnaðar, sbr. 8. og 9. tl. 7. gr.

Matsmenn eru þagnarskyldir um þau efni, sem þeir fá vitneskju um í starfi sínu og leynt eiga að fara.

26. gr. hljóðar svo:

Í hlutafélagi skulu jafnan vera sjö skráðir hluthafar hið fæsta, er fullnægi ákvæðum 4. gr. Um ákvörðun þeirrar tölu gilda ákvæði 1. málsg. 5. gr.

41. gr. hljóðar svo:

Ef hluthafar geta eigi komið sér saman um skiptingu hinna nýju hluta, skal áskrift gerð á áskriftarlista. Áskriftarlisti skal hefjast á útboðsskrá, sem félagsstjórn gerir og skráningarstjóri hefur staðfest. Ákvæði 12. gr. gilda hér, eftir því sem við á.

Í útboðsskrá skal greina:

- a. Heiti félags og heimilisfang.
2. Samþykkt hluthafafundar um hækkun hlutafjár, sbr. 39. gr.
3. Útboðsfjárhæð. Skal hún annaðhvort ákveðin með tiltekinni fjárhæð eða innan tiltekinnna marka, enda sé lágmarksfjárhæð ekki lægri en $\frac{2}{3}$ hlutar hámarksfjárhæðar.
4. Nafnverð hluta og útboðsgengi þeirra.
5. Ákvæði um greiðslu nýrra hluta, þar á meðal um gjalddaga.
6. Hvort hluti skuli greiða með öðru verðmæti en reiðufé eða með skuldajöfnuði. Ef svo er, skulu fylgja skilríki þau, sem áskilin eru í 2.—4. málsg. 36. gr.
7. Reglur um úthlutun nýrra hluta.
8. Hámarksfjárhæð þess kostnaðar af hækkuninni, sem félaginu er skylt að bera, svo og þau atriði önnur, sem getur í 15. tl. 7. gr., eftir því sem við á.
9. Frest til áskriftar, sem ekki má vera skemmri en 14 dagar frá framlengingu áskriftarlista.

Með áskriftarlistum skulu liggja frammi eftirrit félagssamþykktá og reikningar félagsins um síðasta reikningsár.

Ákvæði 14. gr. gilda um útboð og áskrift nýrra hluta, eftir því sem við á.

Aldreí má kostnaður, sem félagi er skylt að bera vegna hækkunar á hlutafé, fara fram úr 5% hlutafjár aukans, að undanteknum stimpilgjöldum og þinglýsingar.

54. gr. hljóðar svo:

Félagsstjórn annast kvaðningu til funda. Kveðja skal til fundar með þeim fyrirvara og á þann hátt, er félagssamþykktir ákveða, þó eigi með skemmri en 7 daga fyrirvara.

Í kvaðningu til fundar skal greina í aðalatriðum málefni þau, sem þar á að taka til meðferðar. Að því leyti, sem dagskrá aðalfundar er ákveðin í félagssamþykktum, nægir þó að vísa til þeirra.

Nú vill hluthafi bera upp mál á hluthafafundi, og er félagsstjórn þá skylt að geta þess í fundarboði.

Ógildar eru ályktanir hluthafafundar, ef ekki er gætt ákvæða 1. málsg. um kvaðningu, svo og ályktanir um málefni, sem ekki er getið í fundarboði samkvæmt 2. og 3. málsg., nema allir hluthafar samþykki.

55. gr. hljóðar svo:

Félagsstjórn skal að minnsta kosti 7 dögum fyrir fund leggja fram í skrifstofu félagsins dagskrá fundarins og tillögur þær, er upp skal bera, ásamt greinargerð um þær. Með sama hætti skal leggja fram endurskoðaðan ársreikning og ársskýrslu félagsstjórnar, áður en aðalfundur er haldinn.

56. gr. hljóðar svo:

Aðalfund skal halda árlega og eigi síðar en innan sex mánaða frá lokun reikningsárs.

Nú lætur félagsstjórn undir höfuð leggjast að kveðja til aðalfundar, og skal þá skráningarstjóri, ef hluthafar, sem fara með $\frac{1}{10}$ hluta atkvæða hið fæsta, krefjast þess, fyrirskipa stjórn félagsins að boða til fundarins innan eins mánaðar. Verði félagsstjórnin ekki við fyrirmælum skráningarstjóra, skal hann boða til fundarins með lögmaeltum fyrirvara. Stýrir skráningarstjóri eða umboðsmaður hans fundi, og er félagsstjórn skylt að afhenda honum þær bækur félagsins og önnur gögn, er hann telur nauðsynleg. Skráningarstjóri getur krafist félagið um greiðslu kostnaðar af kvaðningu þessari og fundarhaldi.

72. gr. hljóðar svo:

Ef félagsfundur hefur ekki ákveðið, hver vera skuli formaður félagsstjórnar, kjósa stjórnendur hann úr sínum hópi.

76. gr. hljóðar svo:

Félagsstjórn ræður framkvæmdarstjóra, einn eða fleiri, eftir því sem henni þykir ástæða til.

Framkvæmdarstjóri skal vera íslenzkur ríkisborgari, lögráða, fjár síns ráðandi og hafa óflekkað mannorð. Hann skal og vera heimilisfastur hér á landi, nema hann veiti forstöðu útibúi félagsins erlendis. Ráðherra getur veitt undanþágu frá skilyrðinu um íslenzkan ríkisborgararétt.

84. gr. hljóðar svo:

Að reikningsári loknu semur og undirritar félagsstjórn og framkvæmdarstjóri ársreikning hlutafélags, ársskýrslu og tillögu um ráðstöfun á arði félagsins.

Ársreikningur og tillaga félagsstjórnar um ráðstöfun arðs skulu afhent endurskoðendum nógu tímanlega fyrir aðalfund.

Félagsstjórn leggur ársreikning, ársskýrslu og tillögu um ráðstöfun arðs fyrir aðalfund, eftir að endurskoðendur hafa áritað reikninginn og látið uppi álit um tillöguna og gætt hefur verið fyrir mæla 55. gr. um framlagningu gagna þessara.

89. gr. hljóðar svo:

Þegar varasjóður hefur náð 25% hlutafjár, mega framlög til hans samkvæmt 1. og 2. tl. 88. gr. lækka um helming. Þegar hann hefur náð 50% hlutafjár, mega framlög samkvæmt 1.—3. tl. 88. gr. falla niður. Greiðslur til varasjóðs samkvæmt 88. gr. skulu þó haldast, ef skuldir félagsins við lánardrottna þess nema meira en samanlögðum fjárhæðum hlutafjár og varasjóðs. Til skulda í þessu sambandi teljast ekki föst lán, sem greiðast eiga á 5 árum eða lengri tíma, að því leyti, sem þau eru fulltryggð með veði.

Nú nemur varasjóður hærri fjárhæð en skylt er samkvæmt 1. málsg., og nía þá verja árlega úr sjóðnum allt að 50% af því, sem umfram er, til annarra nota en segir í 87. gr.

93. gr. hljóðar svo:

Félagsstjórn skal innan mánaðar frá aðalfundi senda skráningarstjóra ársreikning félags og ársskýrslu ásamt skýrslu um, hvernig arði hafi verið ráðstafað. Fylgja skal endurrit úr gerðabók varðandi atkvæðagreiðslu um ársreikning og ráðstöfun arðs. Farið skal með upplýsingar þessar sem algert trúnaðarmál.

121. gr. hljóðar svo:

Það er samstæða hlutafélaga, þegar félag (móðurfélag) á meira en helming hluta í öðru félagi eða félögum (dótturfélögum) eða, ef hlutir hafa misjafnt atkvæðagildi, sbr. 2. málsg. 60. gr., svo marga hluti, að atkvæðagildi þeirra fari fram úr helmingi af samanlögðu atkvæðagildi allra hluta í dótturfélagi. Nú á dótturfélag sams konar hluta eign í öðru félagi, og teljast þá bæði þau félög dótturfélög móðurfélagsins.

Þegar hlutafélag verður með framangreindum hætti móðurfélag annars félags, skulu stjórnendur móðurfélagsins þegar í stað tilkynna það stjórn dótturfélagsins svo og skráningarstjóra.

Nú þykir skráningarstjóra ljóst, að hlutafélag hafi vegna sammings, fjárframlags eða af öðrum ástæðum yfirráð annars félags eða félaga, og getur hann þá ákveðið, að 122.—127. gr. taki til félaga þessara.

128. gr. hljóðar svo:

Skráningarstjóri annast skráningu allra íslenskra hlutafélaga.

Skráningarstjóri heldur hlutafélagaskrá. Ráðherra setur reglur um skipulag hennar.

Á hlutafélagaskrá skal taka tilkynningar samkvæmt 21. gr., 3. málsg. 27. gr., 1. og 3. málsg. 38. gr., 44. gr., 2. málsg. 45. gr., 2. málsg. 46. gr., 51. gr., 1.—3. og 5. tl. 1. málsg. 82. gr., 100. gr., 1. málsg. 103. gr., 106. gr., 1. og 3. málsg. 114. gr., 1. málsg. 116. gr., 120. gr., 138. gr., 2. málsg. 139. gr., 140. gr. og 141. gr.

Almenningur á rétt til að kynna sér allt það, sem tekið hefur verið á hlutafélagskrá, ásamt fylgiskjölum.

Nú telja stofnendur eða stjórnendur hlutafélaga, að birting tiltekinna atriða geti valdið félaginu tjóni og sker skráningarstjóri þá úr, hvort þau skuli sett á skrá.

133. gr. hljóðar svo:

Tilkynningum til skráningarstjóra skulu fylgja gjöld, er renna í ríkissjóð, og eru þau sem hér segir:

1. Fyrir rannsókn og staðfestingu stofnskjala 200 kr.
2. Fyrir staðfestingu útboðsskrár, þegar hlutafé er hækkað, 100 kr.

3. Fyrir skráningu nýs hlutafélags og útibús erlends hlutafélags 500 kr.
4. Fyrir skráningu á breytingum eða viðaukum við það, sem áður hefur verið skráð, 200 kr.

Fyrir endurrit, er skráningarstjóri lætur af hendi úr hlutafélagskrá eða af öðrum skjölum, skal greiða gjald samkvæmt 10. gr. laga nr. 85/1938, sbr. 2. gr. laga nr. 75/1947.

Skráningarstjóri lætur yfirvöldum ókeypis í té endurrit og munnlegar skýrslur, er þau þarfnast í embætti sínu.

151. gr. hljóðar svo:

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1954.

Ákvæði laganna taka og til hlutafélaga, sem áður hafa verið stofnuð, með þeim undantekningum, sem getur í 152.—154. gr.

Á eftir 155. gr. kemur svo hljóðandi

Bráðabirgðaákvæði.

Hlutafélög, sem við gildistöku laga þessara eiga eigin hlutabréf, skulu innan tveggja ára hafa fullnægt ákvæðum 27. gr.